

Príhovor ministra Plavčana vo výbore ITRE - prezentácia priorít slovenského predsedníctva v Rade EÚ v oblasti vedy, výskumu a vesmíru

Dear Chair, honourable members of the European Parliament, dear ladies and gentlemen,

Thank you for the floor. To begin, please allow me to thank you for your welcome to the European Parliament. It is an my great honour to have the opportunity to introduce you to the program and priorities of the Slovak Presidency of the Council of the European Union in the fields of education, youth and sport. I am also pleased that today we will be able to discuss together the ambitions of the Slovak Presidency in developing common European themes and values, and in strengthening cooperation in the European Union in these areas.

Even though the Slovak Presidency comes at a time when the European Union faces many challenges, Slovakia, during its first ever Presidency, wants to bring it a new energy. The National Programme of the Slovak Presidency of the EU Council is a reflection of the ambition to **increase the Union's resilience and to restore citizens' trust** in the European project. The Presidency's vision is therefore based on two pillars, namely the **positive agenda** and **sustainable solutions**. We believe that Europe should devote every effort to projects that represent real benefits for citizens and the economy. During the Presidency we wish to promote solutions which not only deal with current challenges, but take into account the long-term. We are determined to act as an **honest broker** in fulfilling the strategic priorities of the European Union and to achieve solutions that will be acceptable for all Member States and beneficial for the Union as a whole. We will concentrate on delivering concrete results, overcoming fragmentation, and, above all, bringing the EU closer to its citizens.

As today I have a unique opportunity to share with you the sound of the Slovak language, I am going to present the priorities in the field of science, research and space in my mother tongue – Slovak.

V súlade s cieľmi národného programu je hlavnou ambíciou slovenského predsedníctva v oblasti vzdelávania, mládeže, športu a výskumu **podpora a rozvoj talentu**. Budúcnosť Európy závisí od jej obyvateľov. V dnešnej dynamickej spoločnosti je preto nevyhnutné upriamiť pozornosť na rozvoj ľudského potenciálu. Slovenské predsedníctvo je presvedčené, že práve podpora a rozvoj talentov sa odrazí vo zvýšenej konkurencieschopnosti, v posilnenej sociálnej inklúzii v spoločnosti, ako aj v osobnom rozvoji každého jednotlivca. Talent je nepochybne aj hybnou silou pre vývoj, inovácie a ekonomický rast.

Výskum a inovácie budú v nasledujúcich desaťročiach zohrávať kľúčovú úlohu v procese udržateľnosti vedúceho postavenia Európskej únie aj z pohľadu svetovej ekonomiky. Slovensko verí v silu myšlienok a potenciál dobrých nápadov nielen pre rast ekonomiky, ale aj pre rozvoj spoločnosti. Počas predsedníctva budeme hľadiť do budúcnosti a hľadať

efektívne spôsoby ako podporiť rozvoj výskumu a inovácií s dôrazom na mladú generáciu. Hlavnou témou v tejto oblasti počas slovenského predsedníctva budú **opatrenia na podporu mladých výskumníkov, zvýšenie atraktivity vedeckej kariéry a posilnenie investícií do ľudského potenciálu vo výskume a vývoji**. Pozrieme sa najmä na to, ako môžeme spoločne zlepšiť podmienky a minimalizovať existujúce bariéry v snahe vybudovať atraktívny ekosystém, ktorý umožní mladým vedcom v EÚ naplno využívať svoj potenciál, šíriť a ďalej rozvíjať inovatívne myšlienky. K tejto téme bude slovenské predsedníctvo iniciovať prijatie záverov Rady, v rámci ktorých budeme akcentovať potrebu vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj novej generácie európskych výskumníkov, podporu mobility, definíciu efektívneho mixu opatrení na zatriktívnenie kariéry výskumníka a zvýšenie záujmu mladých ľudí o vedu a otvorený prístup k vedeckým poznatkom..

Prílohou k záverom Rady bude tzv. Bratislavská deklarácia („*The Bratislava Declaration*“), ktorá bude manifestom mladých výskumníkov, na ktorého príprave sa spolupodieľa skupina excelentných mladých výskumníkov z celej EÚ, európski stakeholderi a asociácie, ktoré sa dlhodobo venujú mladým výskumníkom. Pri príprave tohto dokumentu slovenské predsedníctvo spolupracuje tiež s generálnym riaditeľstvom Európskej komisie pre výskum a inovácie. K príprave dokumentu sa už uskutočnilo niekoľko interaktívnych podujatí a diskusií, dňa 18. marca 2016 sa v Bruseli uskutočnil seminár organizovaný slovenským predsedníctvom za účasti zástupcov generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre výskum a inovácie a mladých výskumníkov. Následne sa na Stálom zastúpení Slovenskej republiky pri EÚ dňa 13. júna 2016 uskutočnila konferencia pre mladých výskumníkov. Hlavnou témou diskusií boli práve bariéry, ktorým musia mladí výskumníci v Európskej únii čeliť, ako aj možnosti ich prekonávania. Výstupy z týchto stretnutí a konzultácií, ako aj z diskusie počas neformálneho stretnutia ministrov zodpovedných za konkurencieschopnosť, ktoré sa uskutočnili v dňoch 18. – 19. júla v Bratislave budú podkladom pre spomínanú Bratislavskú deklaráciu, ktorá bude ako príloha k záverom Rady predložená na prijatie na zasadnutí Rady pre konkurencieschopnosť, časť výskum dňa 29. novembra v Bruseli.

Ďalšou prioritou bude téma **rozvoja európskeho výskumného, vývojového a inovačného ekosystému inovatívnych malých a stredných podnikov, v rámci ktorej sa zameriame na možnosti zlepšenia rámcových podmienok pre výskumníkov v EÚ**, a to najmä z pohľadu **start-upov**, rýchlo rastúcich, inovatívnych malých a stredných podnikov. Malé a stredné podniky, start-upy sú nepochybne úrodným prostredím pre šírenie inovácií a rozvoj výskumu. Naším cieľom je zadefinovať ako vieme spoločne prekonať legislatívne a nelegislatívne prekážky, ktoré dnes tieto spoločnosti v EÚ majú. Na ambíciu slovenského predsedníctva v oblasti zlepšovania rámcových podmienok a ekosystému pre podporu výskumných a inovatívnych subjektov je prepojená aj téma „European Innovation Council“ (*Európska inovačná rada*), ktorá má za cieľ podporiť inovačné projekty zamerané na prelomové technológie, v ktorých by EÚ mohla zohrávať úlohu globálneho lídra.

Jednou z ďalších priorit slovenského predsedníctva bude **rozširovanie účasti v programe Horizont 2020**. V tejto súvislosti máme ambíciu využiť príležitosť, ktorú poskytne ex-post hodnotenie 7. rámcového programu EÚ a rovnako strednodobé hodnotenie programu

Horizont 2020 s cieľom podporiť diskusiu o opatreniach slúžiacich na rozšírenie účasti v programe pre nové členské štáty EÚ. Sme presvedčení, že súčasný rámcový program Horizont 2020 by mal naďalej napĺňať víziu šírenia excelentnosti vo výskume a inováciách naprieč všetkými regiónmi EÚ. Máme za to, že v EÚ máme stále mnoho excelentných výskumných tímov, ktoré ešte nie sú zapojené v rámcovom programe Horizont 2020, a práve diskusiou o možnosti rozširovania by sme chceli poukázať na jedinečné príležitosti, ktoré tento rámcový program ponúka.

Vesmír, a s ním súvisiace služby, aplikácie a technológie nám môžu poskytnúť riešenia na mnoho súčasných, ale aj budúcich globálnych výziev. Vesmír sa stal pevnou súčasťou dominantného a svetového trhu rovnako ako automobily, mobilné telefóny, internet, meteorológia a mnohé ďalšie, a je tak neoddeliteľnou súčasťou života všetkých obyvateľov Európskej Únie. Uvedomujúc si potenciál vesmírneho výskumu, krajiny ako USA, Rusko či Čína neustále zvyšujú svoje investície do kozmických programov. Európa by nemala poľaviť vo svojej ambícii byť lídrom v tomto odvetví. Máme za to, že Európska únia by mala venovať pozornosť rozvoju efektívnej vesmírnej politiky, kozmickému výskumu a vesmírnym programom v snahe zaujať vedúce svetové postavenie v strategických oblastiach, ako aj na vysoko konkurenčnom trhu. V tejto súvislosti je nevyhnutné posilniť pripravenosť vedy, výskumu, infraštruktúry a priemyslu tak, aby bola EÚ schopná vyvíjať a prevádzkovať konkurencieschopné vesmírne programy na globálnej úrovni.

Slovenské predsedníctvo bude taktiež pokračovať v agende týkajúcej sa novej úrovne spolupráce v rámci európskych vesmírnych aktivít. Myslíme si, že pre Európsku Úniu je dôležité, aby sa budovalo rovnocenné a konštruktívne **partnerstvo medzi Európskou komisiou, Európskou vesmírnou agentúrou a členskými štátmi**. Nepochybne sa vzťahy medzi jednotlivými partnermi neustále zlepšujú, je vidieť spoluprácu a pokrok. Napriek tomu sme presvedčení, že Európa potrebuje naďalej pokračovať v tomto dialógu, aby bolo možné vybudovať koherentnú, spoločnú a strategickú Európsku vesmírnu politiku.

Ďalšou z priorit slovenského predsedníctva bude **podpora mladých vedcov Európskej únie v oblasti kozmického výskumu**. Našou prioritou je podporovať propagáciu vesmírneho výskumu a výskumného povolania, ako aj súvisiacich povolaní v priemysle medzi mladou generáciou.

Slovenské predsedníctvo má v úmysle nadviazať úzku spoluprácu s Európskou komisiou a s Európskou vesmírnou agentúrou v oblasti ďalšej fázy implementácie kozmických programov Copernicus a Galileo, ktoré majú potenciál otvoriť nové možnosti pre európskych operátorov, priemysel či trh. Oba tieto programy si budú naďalej držať rolu hnacej sily ekonomického rastu, nakoľko majú potenciál prínosu nových služieb a rozvoja pre európske obyvateľstvo, priemysel a malé a stredné podniky.

Slovenské predsedníctvo tiež nadviaže na holandské predsedníctvo v úzkej spolupráci s Európskou komisiou, Európskou vesmírnou agentúrou a členskými štátmi pri príprave a implementácii spoločnej Európskej vesmírnej stratégie.

Priority v oblasti vedy, výskumu a vesmíru budeme môcť rozvíjať nielen počas zasadnutí na pôde Rady Európskej únie, ale aj počas zaužívaných a iniciatívnych podujatí na území Slovenskej republiky.

Počas neformálneho stretnutia ministrov zodpovedných za konkurencieschopnosť, ktoré sa uskutoční v dňoch 18. - 19. júla v Bratislave bude prebiehať diskusia k pripravovaným Záverom Rady na tému opatrení na podporu mladých výskumníkov, zvýšenie atraktivity vedeckej kariéry a posilnenie investícií do ľudského potenciálu vo výskume a vývoji. Taktiež budeme iniciovať diskusiu ministrov na tému rozvoja európskeho výskumného, vývojového a inovačného ekosystému inovatívnych malých a stredných podnikov, v rámci ktorej sa zameriame na možnosti zlepšenia rámcových podmienok pre výskumníkov v EÚ. Na ministerskej konferencii COST v septembri budeme diskutovať o možnostiach ďalšieho posilňovania spolupráce vo vede a technike v rámci asociácie COST.

V spolupráci s Európskou komisiou organizuje slovenské predsedníctvo odborné networkingové stretnutie k informačným a komunikačným technológiám - **ICT Proposers' Day 2016**. Podujatie je určené širokej verejnosti ako informačné stretnutie pre žiadateľov o projekty s cieľom informovať ako úspešne pripraviť návrhy projektov v rámci rámcových programov, ako napríklad Horizont 2020. Podujatie zároveň ponúkne výnimočnú príležitosť na vybudovanie kvalitných partnerstiev pre predstaviteľov akademickej obce, subjektov pôsobiacich vo výskume a vývoji, priemyslu, ako aj malých a stredných podnikov.

Počas medzinárodnej konferencie **SET Plan 2016 - CEEC X**, ktorá sa bude konať na prelome novembra a decembra 2016 sa budeme venovať oblasti výskumu a inovácií v spojitosti s budovaním Energetickej únie. Konferencia je spojením historicky deviatej SET Plan konferencie, organizovanej predsedníckymi krajinami EÚ a desiatej Stredoeurópskej energetickej konferencie. Cieľom konferencie bude vytvoriť medzinárodnú platformu na diskusiu o najdôležitejších otázkach týkajúcich sa súčasnej energetickej politiky EÚ a politiky v oblasti výskumu a inovácií. Počas konferencie bude tiež prebiehať matchmaking k novým výzvam v oblasti energetiky.

V rámci predsedníctva pripravujeme aj podujatie venované spoločenským a humanitným vedám, ktoré sú schopné poskytnúť odpoveď na súčasné globálne výzvy ako nezamestnanosť, ekonomický rast, zmeny v spoločnosti, migrácia, xenofóbia a podobne.

Pripravujeme medzinárodnú konferenciu **Reindustrializácia Európskej únie 2016**, ktorá bude zameraná na oblasť nanotechnológií, biotechnológií, pokročilých materiálov a výrobných technológií. Cieľom podujatia je zdôrazniť a prediskutovať úlohu vedy, výskumu a inovácií pri udržateľnom rozvoji európskej ekonomiky vo všeobecnosti, a predovšetkým pri plnení agendy reindustrializácie Európy.

Podpora pri budovaní kariéry výskumníka a kariérne poradenstvo pre mladých výskumníkov bude hlavnou témou **medzinárodného workshopu „Kariéra - výskumník“**.

Predsednícka konferencia ***“Spreading Excellence and Crossing the Innovation Divide”***, ktorá sa uskutoční 23. novembra v Bruseli bude mať za cieľ prediskutovať podporu excelentnosti vo vede a inováciách a rozširovanie účasti v programe Horizont 2020.

Pri tejto príležitosti by som Vás taktiež rád informoval, že zasadnutie Rady pre konkurencieschopnosť, časť výskum pod vedením slovenského predsedníctva sa bude konať v dňa 29. novembra 2016.

Ďakujem Vám za pozornosť a teším sa na ďalšiu spoluprácu s Vami!